

در دومین روز گردهمایی فعالین صنعت پسته ایران بررسی شد

مسئله ارز و تعهد ارزی

بررسی مسائل مرتبط با ارز و تعهد ارزی محور گفت‌وگوهای نشست تخصصی دومین روز از گردهمایی فعالین پسته کشور بود. در این نشست محمدرضا پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی و نماینده مردم کرمان در مجلس شورای اسلامی، حسین سلاح‌ورزی نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران، داوود سوری دکترای اقتصاد و متخصص حوزه اقتصاد کلان، محمدرضا مودودی مشاور سازمان توسعه تجارت، فرهاد نیلی استاد دانشگاه و مشاور اسبق بانک جهانی حضور داشتند. همچنین، آرش علوی عضو هیئت امنای انجمن پسته ایران به طرح سوال از افراد حاضر در پنل پرداخت.

در ابتدا آرش علوی بحث اقتصاد و گرایش اقتصاددانان و فعالین صنعت پسته به اقتصاد بازار را بخش جدایی‌ناپذیر صنعت پسته عنوان کرد و منتفعین صادرات پسته را کلیه فعالین این صنعت از باغدار تا صادرکننده دانست. وی هدف از برگزاری این نشست را بررسی تأثیر قیمت ارز و تعهد ارزی بر اقتصاد، بودجه و صادرات کشور عنوان نمود.

سپس، حسین سلاح‌ورزی ضمن تشریح پیشینه تاریخی جهش‌های ارزی در کشور و استقرار نظام چندنرخی ارز، عوامل بروز این وضعیت را این‌گونه عنوان کرد: «شاید هیچ‌کدام از رؤسای بانک مرکزی یا دولت‌ها از ابتدا قصدشان چند نرخی کردن ارز نبوده‌است؛ اما به‌دلایل مختلفی این اتفاق افتاده‌است؛ پایدار نبودن و کم شدن درآمدهای ارزی کشور بعد از انقلاب به‌واسطه عوامل مختلف سیاسی و یا بین‌المللی، همچنین عدم استقلال و اختیار بانک مرکزی توأم با تصمیم‌گیری دولتمردان برای روسای بانک مرکزی از دلایل پیش‌آمدن این وضع هستند. البته دولت‌مردان همواره فکر می‌کرده‌اند تورم ناشی از گران شدن دلار است و سعی بر این بوده با مصنوعی نگه‌داشتن قیمت دلار مشکل تورم در کشور را حل کنند.» وی در توصیف وضعیت کنونی افزود: «این چرخه همچنان ادامه دارد و همان اتفاق درحال تکرار است و هیچ درس و تجربه‌ای از این موضوع گرفته‌نشده‌است.» نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: «قاعدتاً اگر ملت و یا سیاست‌گذاران از گذشته درس نگیرند محکوم به شکست هستند.»

در ادامه، داوود سوری با اشاره به اهمیت نرخ ارز برای تعادل‌بخشی به اقتصاد با ذکر یک مثال توضیح‌داد: «اقتصاد ایران و آمریکا دو سر مقابل یک الاکلنگ هستند و نرخ دلار به‌عنوان تکیه‌گاه این الاکلنگ است؛ برای برقراری تعادل و صاف ایستادن این الاکلنگ باید اقتصاد ایران و آمریکا در یک سطح باشند؛ اما اگر یک طرف الاکلنگ خیلی سنگین باشد برای برقراری تعادل باید تکیه‌گاه به‌طرف سنگین‌تر حرکت کند. در اقتصاد کشور ما محل قرارگیری این تکیه‌گاه به سه طریق باید تنظیم شود: ۱- اقتصاد کشورمان باید ارزان تولید کند و کارا باشد ۲- کشور باید بتواند جذب سرمایه داشته‌باشد ۳- مسئولین ما باید اعتماد فعالین اقتصادی را جذب کنند.» سوری در توصیف شرایط حاکم بر اقتصاد کشور عنوان کرد: «در طول تاریخ کشور ما، برای اینکه محور الاکلنگ اقتصاد در حالت تعادل بایستد از وزنه درآمدهای نفتی، یعنی فروش دلارهای نفتی، استفاده‌شده‌است. اما اکنون به‌واسطه تحریم‌ها و کاهش درآمدهای نفتی نسبت به جمعیت، امکان برقراری تعادل با استفاده از این دلارها وجودندارد و دیگر توان این را نداریم که به‌صورت مصنوعی تعادل را برقرار کنیم. کشوری که با تورم روبه‌رو است و محصولات با قیمت بالا به‌دست می‌آیند، تاوان جبران این ناکارایی را با کاهش ارزش پول ملی در مقابل اقتصادهای دیگر می‌دهد.»